

5. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Bc. Václav Mlynařík
NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Problém rozjeté tramvaje aneb o úpravě institutu krajní nouze v komparativním kontextu
OBOR: Trestní právo
POSUDEK VYPRACOVAL: JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.

---

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Student si vybral velmi náročné téma, ke kterému sice existují prameny v česky psané literatuře, ale daná problematika není v České republice beze zbytku přesvědčivým způsobem vyřešena. Dané téma není příliš vhodné pro práci začínajícího vědce, také je obtížné pojmout dané téma při omezeném rozsahu práce okolo 20 normostran, nadto při snaze postihnout nuance odlišností vybraných tří zahraničních úprav, které jsou navíc od sebe vzájemně poměrně odlišné i v probírané problematice. Přesto jde o téma živé a nadmíru aktuální, byť se tohoto fundamentu základů trestní odpovědnosti nedotkla nová úprava, kterou přinesl nový trestní zákoník.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

4/5

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Student rozdělil práci do čtyř kapitol, z čehož první je úvod, poslední závěr, samotné jádro práce je v prostředních dvou kapitolách, ve druhé student nastínil problém, kterým se hodlá zabývat, třetí kapitolu nazval okolnosti vylučující protiprávnost, což neodpovídá zcela obsahu. Student celkem přehledně vytýčil základní problém, který je mu tématem k řešení, dále ze zahraničních prací přebírá varianty daného problému. Ústředním motivem je otázka obětování jednoho právního statku za účelem záchrany jiného právního statku, který je co do kvality v zásadě stejně hodnotný, avšak kvantitativně je zachraňováno více, než je obětováno. Dále rozvíjí varianty problému, možné zásahy ze strany nezúčastněného třetího.

Základní metodou byla pro studenta komparace různých právních úprav, student prokázal schopnost pracovat nejen s českými prameny, ale především s prameny zahraničními, převážně v jazyce anglickém, ale též v jazyce francouzském. To je třeba velmi ocenit. Na druhou stranu o úpravě německé pojednává na základě pramenů odvozených, anglicky psaných, a v důsledku toho dospívá k ne zcela přesvědčivým závěrům v některých dílčích otázkách, v některých směrech dokonce jde věcnou nesprávnost (např. systematické členění jednotlivých znaků trestného činu, odlišení okolností „ospravedlňujících“, které patří do bezpráví, a okolností „omluvných“, které patří do oblasti viny, tedy takové jednání zůstává protiprávní, avšak chybí vytýkatelnost činu etc., řazení omluvných důvodů do zcela stejné skupiny jako věk a přičetnost, ač tyto znaky vinu vylučují, zatímco jiné citované jsou důvody omluvnými, přičemž toto rozlišování má mnohem hlubší rozměr a promítá do toho právě i autorem tzv. morální filosofie, ostatně z toho plynou též některé nesprávné citace – „Einher“ namísto „Einheit“ apod.).

Provést rozsáhlé právní srovnání je vždy lákavé, zvláště, je-li student jazykově nadaný, jako pisatel práce, nicméně zvláště na malém prostoru by byla leckdy vhodnější skromnější koncepce s tím, že o to bohatší a důkladnější bude rozbor.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

3/4

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Z hlediska jazykového je práce na vysoké úrovni. Text je vcelku přehledně členěn do kapitol, v jejichž rámci je text členěn do odstavců. Grafická úprava práce je také na vysoké úrovni. Poněkud rušivě působí pouze to, že v rámci prvních dvou kapitol není text zarovnan do bloku, zatímco v posledních dvou kapitolách ano. Případ, který student hodlá řešit je nejprve zmíněn v úvodu, poté ve značně zjednodušené podobě zopakován v kapitole druhé, kde by podle členění kapitol zřejmě mělo být jádro vytýčení problému. Pokud dále v textu odkazuje na jednotlivé problémy, které mají být řešeny, bylo by vhodnější, aby odkaz byl jednoznačný (např. očíslováním jednotlivých zadání, resp. variací základního děje). Jazyk užívá student vcelku moderní, výjimečně však užívá i archaizmy, také některé užití formulace se mohou zdát nevhodné (např. „závěrem úvodu“).

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

7/8

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Student předestřel problém u nás jen zřídka uváděný, při tom jde o samotné základy práva a právní filozofie, které by právě na takových případech měly být testovány. To je tradiční přístup, s nímž se lze setkat na zahraničních právnických fakultách. Je zřejmé, že student se nespokojil s nabízeným řešením v našich učebnicích, komentářích, či judikatuře, ale šel mnohem hlouběji, poznání hledal v zahraničních pramenech, což je třeba velmi ocenit. Na druhou stranu se nevyvaroval některých základních pochybení, neužívá korektním způsobem zavedenou terminologii, zaměňuje protiprávnost a trestnost, nesprávně hovoří na více místech o zániku trestnosti tam, kde trestnost vůbec nevznikla, popř. dopouští se jiných nepřesností (jak např. rozumět tvrzení, že „...krajní nouze... nepovede ke zrušení trestnosti takového činu, ale může vést k zániku trestní odpovědnosti“?). Poněkud zjednodušujícím způsobem přistupuje k problému sestřelení letadla a k problému možnosti státu (resp. státního úředníka) jednat za podmínek krajní nouze, k čemuž uvádí dvě rozhodnutí německých soudů. Jde o problém značně složitější, který by zasloužil mnohem hlubšího rozboru.

Student poměrně velký prostor vyčerpal představením jednotlivých systémů v zemích, které si vybral pro srovnání, ale již mu nezbyl dostatečný prostor pro práci s jednotlivými argumenty pro a proti jednotlivým řešením, přitom to podle vytýčení problému mělo být jádro práce. Při tom vyřešení v druhé kapitole vytyčeného zadání, není zcela jednoznačně uvedeno, včetně případného odůvodnění řešení, a to i případně pokud jde o možnosti obrany osoby, která je jako nástroj použita.

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů¹

17/20

Závěrečný komentář:

¹ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.

Přes uvedené výhrady považuji práci za velmi dobrou a ve vztahu k jiným podobným pracím studentů právnické fakulty jako nadprůměrnou (a to i pokud jde třeba o diplomové práce), student projevil schopnost samostatné vědecké práce, na dosavadních výsledcích může stavět. Práce je tak vhodným základem pro pozdější rozšíření a prohloubení a obhájení jako diplomové či dokonce rigorózní práce. Bylo by ovšem vhodné vyvarovat se některých zbytečných chyb a především prohloubit argumentaci při řešení jednotlivých problémů, uvést ji plasticky, zabývat se problémem z různých úhlů pohledu, co to které jednotlivé řešení by znamenalo pro jednotlivé osoby na případu zúčastněné, zda po nich je možné požadovat, aby to strpěly, či zda je třeba jim umožnit nějakou obranu apod.

Otázky k ústní obhajobě:

- 1. Student by mohl nastínit právní a právně filozofické problémy sestřelení civilního letadla uneseného teroristy.*
- 2. Jaká řešení se naskýtají v případě, kdy dva ztroskotavší námořníci usmrtí nejslabšího třetího námořníky, aby sami přežili a tím odvrátili vlastní smrt.*

V Praze dne 7.5.2012

JUDr. Jiří Říha, Ph.D.